

LUBLANSKE

NOVIZE

JANN. FRIDR. EGERJA,

Sr̄eda 22. d.

Listagnoja 1797.

Nro. 93.

Dunej : 1. Listagnoja.

Sedaj perpravo delajo, de bodo sazgeli s̄i mite
glihat med N̄emškim Rajham inu med Fran-
zosam; to se bode godilo v' mestu Rastadt v' Kne-
sii Baaden per Rajni, Zesar je glava nemškiga
rajha, inu tudi ud, kakor Vajvod od Esterajha,
inu Kurfirsht na P̄emškim; satorej bode v' ti last-
nosti eniga pooblašteniga k'glihanju poslal; ta
bode graf Lehrbah, katèri je do sedaj na zefar-
ski komisiji v' Tirolah bil.

Vajvod Josef ogerski Palatin je pregledal de-
lo, katèro pusti dèlat ena bogata tovarshia na O-
gerskim

gerskim ; namrežh en prekop inu napelanje tekozheh vodá, po katerih se bodo ladje na blishno pot vosile, inu blago na kupzhio pelale is Tersta skus ogersko notri do Duneja. Prekop pojde skus Esterajh, Edenburg do mesta Raab, potlej po Donavi, inu Savi notri do Verhnik nad Lublano. V'Esterajhi so shę vezh saturniz naredili, zęgel inu kamene sa druge sidat perpravili, tudi dalezh prekopali strugo, po kateri ima voda ladie nositi. — Presrežnec so nashe deshele, katire imajo tako skerbne Prinze inu deshelane !

Ravno ta Vajvod Josef inu negovi striz Prinz Ferdinand sta jame pregledala, v'katereh semelsko oglje na Ogerskim kopajo.

V'nashim bolnišhi (krankenhaus) so letač dvajset otrokam kose uzepili. Ti otrozi so ih srézhno prestali bres bolesni, inu nobeden ni nizh pikast. To skashe, de je dobro, ako se kose uzepio; ja bolshi, kakor zhakat, de same od sebe pridejo; ker se nemore vedit, al bodo dobre, al ne. Sa zeplenje pa se uselelej dobre pojshejo; otrozi ih hitro prestoję, inu bres vse smertne nevarnosti. Zeplenje pa se tako naredi: en sastopen osdravliviz nazhne kosho otroku, katerimu ozhe napravit, de bo kose dobil; usame gnoja, kateri se v'eniga drugiga kosaviga otroka dobreh kosah dęla; ga notri v'sturjeno rano dene, saveshe, inu ta otrok postane kosav; ga

do-

dobro vardenja, inu otrok je na to visho kose prestal ob pravim zhasi po vsej frézhi.

Graf Lerbah je slovo usel od Tirolzov, ina je shel na Dunej sadni dan preteženiga meseza; od koder pojde dalaj v' Rastadt k' glihanju sa mir; kakor smo sgoraj rekli.

Nih cesarska Svitlost so pustili meftnanam v' Tersti hvalo dati, de so se takrat sveto sadershali, kader so franzosi v' Terstu bili; tudi de so s'veselam cesarsko armado gori useli, ka, der je nasaj v' Terst pershla. Satorej nih Svitlost svojo milost inu dovolnost skashejo, inu Terstarje pohvalio.

Franzofko.

Zel Paris je komaj zhakal na tekarja, katèri je imel is Vidma mir pernest; ta je pershel v' Paris po nozhi od 25. dneva Kosaperska; drugi dan 26. Kosaperska so jeli shtuke spushhat, strelat, inu se veseliti, de je vender-enkrat mir s' Zesarjam. Visharji so prezej po nozhi ukup pershli, sovet dershat; inu so per ti prizhi mir poterdili. Kakor hitro so ti 500. sjutra sbrani bili, im napovejo ti Peteri visharji, de mir je gotov. Vsi sazhnejo od vesela poskakovat; predsednik pusti naprej brat te besede: „Sbrani deshelani! Mir s' Zesarjam so Visharji poterdili; ta mir je od Bonaparte s'od Visharstva prejeto oblastjo podpisani, inu od cesarskih pooblastenih, Gallo, Kobenzel, Degelmann, Meersfeld,

Med branjam je vse s' rokami pokalo, inu
upilo rekozki: sdrava bodi republika!

Sdajzi po tem so rekli poslušhavzam, je hi-
she vun stopit, inu so na skrivnim fami sedeli,
de bi glihanje brati slishali. Enkatērim so is-
rozhili, de imajo vse dobro prevdarit, inu zhes-
to glihanje svojo misel povēdat, al je sa poter-
dit, al ne.

Visharstvo, to je ti Peteri visharji so na
generala Augereau poslali pisma, de ima nəhat
od prenarejanja v' republike taisteh deshel, kate-
ge na levi strani Rajne leshę; inu de ima vse
per starim obstat, To je snamine, de bode tu-
di sa nemški rajh en poshten mir narejen.

Hollendarjam se perporozhuje, de naj beršh
shkodo naməstio, katero so na morji terpeli; naj
nove barke zimrajo; inu skoraj eno stanovitno
Poštavo sa svoje deshele ukup istlazhio.

Visharstvo je na en məsez odloga dalo, de
se Portugalski dvor sna pomislit, inu mir s'na-
mi poterdit. Ako temžhasi nizh nebode, mu bo-
mo vojsko na novizh napovēdali.

Pravio de Genovesarji se nezhejo sedinit s'
z salpinsko republiko, temuzh de ishejo te s'
franzoskim svojvodstvam sklenit. General Bon-
aparte je nekatere uzhene glave is Parisa pos-
lat profil, de bodo lašhko republiko uravnali.
Po imeni je profil, de bi peršli Dounon, Sie-

yes inu Benjamin Konstant. Eniga s'imenam
Booniers fo mu shē poslali.

Deveti Kosaperska so sklenili, de shkof me-
sta Mehelen imo ujet inu is deshele isgnan biti,
ker se je doli postavil, de ni tel republikansko
persego sturiti po ti vishi, kakor mu je bila na-
prej pisana.

Morebit so moji bravzi shē kaj slishali od
voshne po lufti ali po sraki, vender tiga she ni-
so vedeli, kar je te dni eden v' Parisi sturil, de
se je na eni brambi na tla doli is visokiga bres
shkode spustil. On je tako sturil: je naredil en
velik okolish ali kuglo is shide, ta je narasen
raspta, snotraj prasna; v' nej je sakuril; luft
postane skus to tanek, okolish s'tankim luftam na-
polnen hiti na kvishko; kakor smrekov lsf v'
vodi per verhi plava, tako namrezh tudi tan-
shi luft grde na vishavo, inu sgoraj svoje gli-
he luft ishe. Na ta okolish je gospod Garnerin
v' Parisi pervesal svojo narejeno brambo is shi-
de narasen raspeto inu na shē pol votlo, ka-
kor ena skledaj v' to brambo je stopil, inu se
je pustil v' srak na kvishko usdignit; kader pri-
de 200. feshenov visoko, prereshe veruvze, na ka-
terih je bramba super padez pervesana; pusti o-
kolish naprej v' srak ali luft iti, on pa na svo-
ji brambi stojezh na tla doli pade bres vsga po-
shkodovanja. — Je vender res, porezhete, de
so usake sorte norzi na sveti; jes pa pravim, de

is eniga takiga snajdenja se sna s' zhafsam dosti prida sa zhlovstvo perdobiti. Slędno pervo snajdenje se ludem smeshtno dosdęva, kader je le sa kratek zhaf ludem pokasano; al kader se pokashe, de samore kej prida pernesti, takrat shelej siajo, inu pravio; kdo bi bil rękel, de bo is tiga prasniga męha kej moke?

Anglia.

bo 20. Kosaperska. Nashe inu Hollendarjam uręte barke so v'brod domu perpelane, svunajene hollendarske, katęra je bila tako preluknana, de se je potopila, pređen je h' kraji pertežhi mogla.

Męstna gosposka v'Londoni se tudi pušti sahvalit admiralu Dunkan sa nega flovezhe premaganje, inu poshle nemu en mezh 2,000. fl. na urędnosti. Dunkan je med purgarje tiga męsta gori uset, inu sa udove pobitih mornarjov bodo en sklad sloshili v' gotovih denarjih, de bodo preskerblene. V' Loyds kafetarii so she zhes trideset tavshent goldinarjov sa udove ukup snefli.

Admiralu Dunkau bode osmi del pobraneh bark sa negov delesh daneh; to mu bode verglo okoli dva sto tavshent goldinarjov.

Sadne dnęeve tiga męseza pojde Krajl v'brod Nore, admirala obiskat, inu oba starishi Prinza s' nim. Barke so she perpravljene, katęre ih bodo ke pelale.

Sakaj so nashe barke na morji shle, se ni
sa ref svēdelo; satorej je prashanje postavleno,
de naj se odgovor da, kaj ih je jesti profilo,
vunkaj na pretep hodit. Premalo so se vku
dershale, inu anglesi so im drevze doli postre
liti ifkali; inu tako so bile raskroplene, pobra
ne, inu nasaj sapodene.

Sedaj gledamo na vse vishe, kako bomo to
veliko lukno sāmafhili, katēro so nam anglesi
v' nashi mornarii naredili.

Nemško.

Nih Rimfska Zefarska Svitlost so na sbor
nēmskiga Rajha v' Regensburgi poslali povele,
v' katerim perporozhajo, de naj glēda Rajh en
poshten, pravizhen, inu priden mir s' franzosam
napravit. Glihanje se bode v' mestu Rastadt dē
lalo, v' katerim je v' leti 1714. med Zefarjam i
nu franzoskim Kralam en poprejshni mir sazhet
inu osnuvan bil. De se nizh nesamudi, sa
povējo nih Zefarska Svitlost: de na petnajsti dan
tiga mēseza Listugnoja naj bodo tamkej vši poo
blasteni nēmskiga kralestva sbrani; kēr ta dan se
ima glihanje perzheti. Is Duncja bode v' Zefar
skim imeni sraven pershel graf Metternich. Nih
zefarska Svitlost sa terdno obljubio vso svojo mo
gozhno brambo inu ozhetno skerb, de se bode
ta mir frēzno h' enim pravim konzi dognal.

Lublana

Feldmarshallentenant general Mak je she smiraj tukej v' Lublani; pisma is Duneja pravio, de so ga nih zesarška Svitlost sa Feldzeignastra povikfhall. Generalstab inu poglavitni kvarter ostaneta tukaj; nebodeta v' Marburg prestavlena.

Shitna žena v' Lublani na tergu ta 18. dan Listagnoja 1797.

	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Pfheniza r. mernik	2	4	2	3	1	58
Turshiza	1	22	—	—	—	—
Rósh	1	27	1	25	1	19
Ježhmen	—	—	—	—	—	—
Proso	1	25	—	—	—	—
Ajda	1	15	1	13	—	—
Ovef	—	57	—	—	—	—

Vendana od Lublanske mestne Gospoške
na 18. dan Listagnoja 1797.

Loteria.

18. dan Listovgnoja so v' Gradzi vsdignene:

74. 45. 29. 41. 64

2. dan Grudna boje v' Lublani vsdigvane.